

**Společné prohlášení předsedů vlád zemí V4
Bratislava, 16. září 2016**

Výsledek britského referenda, ač nechtěný, otevírá příležitost pro zlepšení fungování EU: jde o vztahy mezi evropskými institucemi, vztahy mezi evropskými institucemi a členskými státy a politickou agendu EU. Tato zlepšení jsou nezbytná, abychom obnovili společnou důvěru v evropský projekt a její instituce a abychom také posílili hlas členských států.

Spuštění bratislavského procesu

Dnešní neformální setkání v Bratislavě znamená začátek procesu reflexe, který vyvrcholí příští rok v březnu, kdy si připomínáme 60. výročí podpisu Římských smluv. Jsme přesvědčeni o důležitosti těchto strategických politických úvah, neboť nám umožní zhodnotit současný stav EU a určit hlavní priority pro budoucnost. Naší ambicí je potvrdit vizi a zásady zakotvené ve Smlouvách a získat zpět důvěru našich občanů.

V průběhu tohoto procesu, jsme rozhodnutí prosazovat jednotu a odhodlání 27 členských států a v rámci EU usilovat o nejlepší řešení v zájmu našich občanů. Potvrzujeme proto naši připravenost a závazek intenzivně v nadcházejících měsících pracovat v rámci prioritních oblastí, v nichž chceme dosáhnout výsledků, jež očekávají naši občané.

Posilování demokratické legitimacy

Současné výzvy, kterým Unie čelí, dokazují, že Evropa může být silná pouze, pokud členské státy a její občané budou mít v rozhodovacím procesu silné slovo. Abychom toho dosáhli, musíme se zaměřit na dvě priority. Zaprvé, je třeba dodržovat zásady loajální spolupráce a institucionální rovnováhy mezi evropskými institucemi, jak jsou definovány ve Smlouvách, a to včetně úlohy Evropské rady poskytující Unii nezbytné podněty pro její rozvoj a vymezující obecné politické směry a priority. Zadruhé, je třeba posílit roli národních parlamentů spolu s důrazem na principy subsidiarity a proporcionality. Na tomto základě bude Unie lépe vybavena pro vytváření legislativy a opatření, která mají pro evropské občany přidanou hodnotu.

Hodnota různorodosti

Největší výhodou EU je její velikost. Musíme tudíž pracovat společně a překonávat rozpory. Uzavírání do menších skupin členských států Unii pouze oslabuje, a to jak vnitřně, tak z globálního hlediska.

Zároveň je zcela zásadní, aby různorodost členských států byla zachována a respektována a právní předpisy byly uplatňovány rovným způsobem. Je třeba najít řešení, která umožní, aby se všechny země v EU cítily komfortně. Z těchto důvodů země Visegrádu trvají na tom, že evropská integrace musí zůstat společným projektem že všechna jednání musejí být inkluzivní a otevřena všem členským státům.

Bezpečnost

EU nyní čelí problému, jímž je klesající pocit bezpečí mezi jejími občany. Nedávné teroristické útoky v Evropě jsou důkazem, že je před námi nová výzva, s níž se musí EU vyrovnat: nárůst terorismu a přeshraničního zločinu. Z tohoto důvodu má spolupráce mezi členskými státy a příslušnými evropskými institucemi zásadní význam. Aby tato spolupráce přinesla výsledky, musí být flexibilní a zaměřená na praktická opatření.

Země Visegrádské skupiny zdůrazňují, že bychom měli směřovat své úsilí k plné implementaci již přijatých závazků, které směřují k posílení bezpečnosti v schengenském prostoru, jakož i k ochraně vnějších hranic EU. V této souvislosti je nezbytné co nejdříve zajistit akceschopnost Evropské pohraniční a pobřežní stráže. Aby fungovala efektivně, bude Agentura FRONTEX ke svému dalšímu rozvoji potřebovat dodatečné zdroje. Země Visegrádu jsou připraveny k tomuto přispět.

EU by také měla lépe využívat dostupné nástroje v oblastech výměny informací, jako je třeba SIS II, a systematicky je používat. Pokud mají být hraniční kontroly účinné, je třeba při využívání IT nástrojů postupovat podle standardizovaných postupů.

Na evropské úrovni bychom měli iniciovat diskusi o tom, jak zlepšit architekturu správy dat. Zaprvé, měli bychom usilovat o zlepšení úrovně interoperability různých IT systémů, které ovšem budou respektovat osobní údaje a základní práva. Pokud vytvoříme efektivnější IT systémy, budeme tak nejenom schopni lépe bojovat s nelegální migrací, ale také s organizovaným zločinem a terorismem. Měli bychom rovnoměrně podporovat kroky směřující k vytvoření společného přístupu k kyberkriminalitě. Zadruhé, měli bychom zajistit kvalitu dat vkládaných do IT systémů. Zatřetí, měli bychom zvýšit úsilí, aby mohla být co nejdříve implementována tzv. PNR směrnice. Začtvrté, měli bychom podporovat přijetí nezbytných opatření, která zajistí, že všechny osoby, včetně příslušníků členských států EU překračující vnější hranice Unie budou kontrolovány pomocí příslušných databází. Zapáté, měli bychom nadále podporovat zřízení cestovního informačního a autorizačního systému (ETIAS), jenž umožní předběžnou kontrolu a v případě potřeby odepře vstup cestujícím vyňatým z vízové povinnosti. Zašesté, měli bychom podporovat systematické úsilí, které povede k potlačení radikalizace, a to včetně vyhoštění a v odůvodněných případech odmítnutí vstupu. Zasedmé, měli bychom podporovat přístupové snahy zemí západního Balkánu a jejich další pokrok směrem k Unii. Tempo jejich přistoupení by i nadále mělo být založeno na plnění příslušných kritérií.

Tváří v tvář geopolitickým výzvám se musí Unie zasadit o zajištění vnější bezpečnosti a obrany. Náš přístup musí být komplexní, soustředěný a účinný. Měli bychom konkretizovat posílení spolupráce v obraně, aniž by přitom docházelo k duplicitě s NATO, a bez prodlení bychom měli implementovat Evropskou globální strategii se zvláštním důrazem na to, aby klíčové prvky Společné bezpečnostní a obranné politiky byly opravdu funkční. Prosincová Evropská rada by měla rozhodnout o plánu implementace v tomto směru.

Migrace

Pokud jde o migraci, je zapotřebí zastavit počet nelegálních migrantů a zaručit bezpečnost EU, členských států a jednotlivých občanů. Země Visegrádské skupiny proto zdůrazňují, že posílená spolupráce se třetími zeměmi včetně Turecka, bez ohledu na to, zda se jedná o státy původu nebo tranzitu, stejně jako ochrana vnějších hranic EU patří mezi klíčové nástroje. Nestabilní situace ve státech jižního a východního sousedství by měla vést Unii a její členské státy k jednotě a soudržnosti, pokud jde o jejich působení vůči třetím zemím. Měli bychom nadále pracovat na migračních partnerstvích (kompaktech) se třetími zeměmi, která budou těmto zemím individuálně přizpůsobena. Tato činnost by se měla zaměřit na posílení jejich schopnosti čelit vnějším hrozbám a přecházet migrační krizi.

Ochrana hranic členských států EU a třetích zemí nacházejících se na migračních trasách je účinným způsobem, jak s nelegální migrací bojovat. Proto jsou země Visegrádské skupiny v případě potřeby připraveny zvýšit své závazky a aktivně přispět ke společnému úsilí, což zahrnuje také nabídku okamžité pomoci Bulharsku.

Migrační politika by měla být založena na principu „flexibilní solidarity“. Tento koncept by měl umožnit členským státům EU rozhodovat o konkrétních formách příspěvku s přihlédnutím k jejich zkušenostem a potenciálu. Ostatně jakýkoliv distribuční mechanismus by měl být dobrovolný. Země Visegrádské skupiny vyzývají k úplnému a včasnému provedení plánu „Návrat k Schengenu“.

Jednotný trh

Aby byla EU efektivní, musí zlepšit komunikaci o výhodách jednotného trhu a skutečných možnostech, jež skýtají čtyři svobody, včetně volného pohybu osob. Jednotný trh je sjednocujícím projektem přinášejícím výhody všem členským státům EU, přispívá k sociální a hospodářské kohezi, k obnovení konvergence a ve svém důsledku rovněž k blahobytu občanů, neboť přináší růst a pracovní místa. To je dnes pokládáno za samozřejmost, proto už jednotný trh často není vnímán jako jedna z největších výhod členství v Evropské unii. Je tedy nutné účinněji informovat veřejnost o přínosech vnitřního trhu a současně zlepšovat dodržování pravidel vnitřního trhu v praxi, abychom vymýtili protekcionismus uvnitř EU.

Země Visegrádské skupiny spojuje pevné odhodlání dostát svým závazkům a posílit konkurenceschopnost, investice, inovace a rozvíjet liberalizaci rovnoměrně napříč všemi čtyřmi svobodami. Jen prostřednictvím rozvoje moderní infrastruktury, prosazování nového společného přístupu k industrializaci a digitalizaci, podpory digitálních dovedností a vytváření uživatelsky vlivného regulatorního prostředí pro nové obchodní modely budeme moci využít výhod digitálního věku a konkurovat globálním hráčům. Účinná obchodní politika EU založená na reciprocitě a oboustranných výhodách je klíčová. Společné iniciativy na evropské úrovni by se měly zaměřovat na posílení konkurenceschopnosti. Toho dosáhneme odpovědnou fiskální politikou a disciplínou, které jsou v souladu s Paktem stability a růstu. Současně nesmíme opomíjet existující společné politiky, které přináší přidanou hodnotu celé EU, jakými jsou kohezní politika či společná zemědělská politika s odpovídajícím financováním z rozpočtu EU.

Země Visegrádské skupiny cítí zvláštní odpovědnost za proces reflexe budoucnosti EU. Naše národy zůstávají v čele těch, kteří podporují evropskou integraci, a jsme připraveni řešit výzvy, kterým EU

dnes čelí. V této souvislosti jsme přesvědčeni, že Unie, která je účinnější a demokratičtější a která lépe reaguje na potřeby svých občanů, je v dnešním rozkolísaném a nepředvídatelném světě nezbytná k zajištění bezpečnosti a prosperity.